

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 257/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská letecká agentúra, s. r. o., Hronské predmestie 4, Banská Bystrica, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Konvičným, Rázusova 1, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 3003/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská letecká agentúra, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská letecká agentúra, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej ako „dohovor“)

postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 3003/2014.

2. V úvode podanej sťažnosti sťažovateľka, v právnom postavení povinnej v exekučnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1 Er 3003/2014, konštatuje, že „... dňa 21.10.2014 mi bolo... doručené zo strany súdneho exekútora [REDAKOVANÉ] upovedomenie o začatí exekúcie, ktorá začala na základe exekučného titulu, a to uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 12.08.2014 sp. zn. 10 CbPv 9/2014-51...“.

Ako ďalej uvádza, proti exekúcii a proti trovám exekúcie podala námietky, keďže porušenia povinnosti uloženej predbežným opatrením sa nedopustila a začatie exekúcie považovala za neopodstatnené, respektíve neprijateľné. Okresný súd však v zákonnej lehote 60 dní na rozhodnutie o jej námietkach proti exekúcii právoplatne nerozhodol, a to i napriek skutočnosti, že od podania námietok zo strany sťažovateľky uplynul už temer deväťnásobok doby, ktorú platná a účinná právna úprava určuje súdu na rozhodnutie.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka poznamenáva, že „... súčasne s upovedomením o začatí exekúcie... súdny exekútor upovedomil aj peňažné ústavy, v ktorých má sťažovateľka zriadené bankové účty (Tatra banka, a. s.; Všeobecná úverová banka, a. s.)... a vyzval ich na vinkulovanie peňažných prostriedkov zodpovedajúcich trovám exekúcie na bankových účtoch sťažovateľky. V prípade Všeobecnej úverovej banky, a.s. sťažovateľka obdržala dokonca i oznámenie o vytvorení vinkulačného podúčtu.

V prípade bankového účtu sťažovateľky vedeného v Tatra banke, a. s. sú peňažné prostriedky zodpovedajúce trovám exekúcie vinkulované dodnes, pričom peňažný ústav sťažovateľke od októbra 2014 pravidelne každý mesiac sťahuje poplatok za vedenie vinkulačného podúčtu vo výške 9 €, a to aj napriek tomu, že tento bol zriadený výlučne len na žiadosť súdneho exekútora (bez existencie exekučného príkazu) a bez súhlasu sťažovateľky. K dnešnému dňu bola sťažovateľka v dôsledku neexistencie právoplatného rozhodnutia o námietkach nútená uhradiť na takomto poplatku peňažnému ústavu sumu spolu vo výške 162 € (18 x 9 €), pričom táto suma sa neustále každý mesiac zvyšuje...

Vyššie uvedené skutočnosti nasvedčujú tomu, že v dôsledku nečinnosti porušovateľa, ktorou bez akejkoľvek pochybnosti priamo porušuje zákon, sťažovateľke nielenže vzniká škoda (poplatky za vedenie vinkulačného podúctu), ale taktiež je dlhodobo považovaná za nedôveryhodný subjekt, čo má vážny dopad na jej podnikateľskú činnosť...

Vzhľadom na skutočnosť, že od podania námietok až po súčasnosť uplynulo takmer jeden a pol roka... a o námietkach nebolo... stále rozhodnuté, sťažovateľka má za to, že neefektívnym postupom porušovateľa dochádza k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

S poukazom na vyššie uvedené má sťažovateľka za to, že postup porušovateľa pri prejednávaní veci vedenej pod sp. zn. 1 Er 3003/2014 je nutné považovať za neefektívny, dochádza ním k zjavným, zbytočným a ničím neodôvodneným prietahom v konaní a v konečnom dôsledku tak aj k porušeniu zásady zákazu denegatio iustitiae (odopretie spravodlivosti). “.

3. V nadväznosti na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sťažovateľka konštatuje, že nepodala sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu z dôvodu, že „... podanie ústavnej sťažnosti nemôže byť podmienené predchádzajúcou sťažnosťou predsedovi dotknutého všeobecného súdu. Je nutné si totiž uvedomiť, že sťažnosť adresovaná predsedovi dotknutého súdu nie je možné vonkoncom posudzovať ako účinný prostriedok nápravy, nakoľko predseda dotknutého súdu nemá v predmetnej veci súdnu kompetenciu, resp. nie je oprávnený akokoľvek zasahovať, prípadne iným spôsobom vplývať na postup a rozhodovanie zákonného sudcu. “.

4. V závere podanej sťažnosti sťažovateľka ústavnému súdu navrhuje, aby ten po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie sťažovateľkou označených práv zaručených ústavou a dohovorom (bod 1) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 3003/2014, okresnému súdu prikázal bezodkladne konať a sťažovateľke priznal primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2 500 eur, ako i úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej

porušenie základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. V zmysle ustanovenia § 50 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „EP“) námietky proti exekúcii je exekútor povinný doručiť súdu najneskôr do piatich dní od ich doručenia účastníkom. O námietkach proti exekúcii rozhodne súd najneskôr do 60 dní od ich doručenia.

10. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľky na ochranu pred postupom exekučného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 3003/2014, ktorým malo byť porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru ESĽP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

12. Ústavný súd sa v prvom rade zamerlal na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05).

13. Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu, je potrebné poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými výraznými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovел (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05).

14. Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup exekučného súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy v konaní“ v zmysle citovaného článku ústavy.

15. Doterajší priebeh konania vedeného pod sp. zn. 1 Er 3003/2014 pred označeným súdom bol – napriek možnosti efektívnejšieho, koncentrovanejšieho a optimálnejšieho konania zo strany exekučného súdu – bez významnejších prietahov, a preto nezakladá

reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu v – pre sťažovateľku významnej veci – by eventuálne mohla spôsobiť porušenie jej základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

16. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, vyhodnotil, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1 Er 3003/2014 zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľky, ktorá by zodpovedala ústavno-relevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. V kontexte podanej sťažnosti ústavný súd v závere zdôrazňuje, že prietahy okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 3003/2014 toho času nedosiahli ústavnú intenzitu.

Hoci nemožno spochybníť, že okresný súd v danej veci nerozhodol v lehote ustanovenej EP tak, ako na to poukazuje samotná sťažovateľka, ústavný súd dobu rozhodovania exekučného súdu o námietkach sťažovateľky proti exekúcii v trvaní 1 roka a 5 mesiacov považuje stále za ústavne udržateľnú, keďže samotné nerešpektovanie 60-dňovej procesnej lehoty na rozhodnutie súdu o námietkach proti exekúcii (bod 9) predstavuje akúsi „ideálnu“ predstavu zákonodarcu o „optimálnosti doby“ potrebnej na rozhodnutie o predmetnej otázke.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojmom autonómnym, ktorý nemožno vykladať a aplikovať výlučne len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu či iného štátneho orgánu.

18. Ústavný súd taktiež vzal na zreteľ i skutočnosť, že samotná sťažovateľka tak, ako to uviedla v podanej ústavnej sťažnosti (bod 3), v priebehu konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 1 Er 3003/2014 nevyužila svoje oprávnenie podať v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sťažnosť na prietahy v konaní, a teda exekučnému súdu v prípade ňou tvrdených prietahov v konaní nedala žiadnu príležitosť na poskytnutie nápravy, t. j. na odstránenie tvrdeného protiprávneho stavu, ktorý mal porušiť práva sťažovateľky zaručené ústavou, ako i dohovorom (bod 1).

19. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

20. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci v závere zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2016